-proċediment għall-ħlas ta' krediti tal-Gvern skont Art. 466 Kod. Proc. Ċiv.

-legalita` ta' ħlas pretiż għall-attendenza ta' uffiċjali doganali

skont id-dritt komunitarju u l-liġi Maltija

-Art 30 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropeja

QORTI ĊIVILI

PRIM'AWLA

ONOR. IMĦALLEF

GRAZIO MERCIECA LL.D.

Rik. Ġur. 208/2009 GM

Falzon Service Station Limited (C1731)

vs

Direttur Generali (Dwana)

Seduta tal-25 ta' Ġunju 2019

Il-Qorti:

Rat l-ittra uffiċjali datata 5 ta' Frar 2009 ippreżentata mill-Kontrollur tad-Dwana, skont id-disposizzjonijiet tal-Art. 466 tal-Kap 12, li permezz tagħha talab lil **Falzon Service Station Limited** tħallas €108,554.69 għal servizz t'attendenza t'uffiċċjali tad-Dwana bejn it-01.09.2006 u l-24.09.2008;

Rat ir-rikors li l-istess soċjeta ippreżentat fit-3 ta' Marzu 2009 għall-finijiet tal-Art. 466(2) tal-Kap 12, li permezz tiegħu eċċepiet li hi qatt ma talbet u/jew qatt ma ngħatat ebda servizz kif allegat u/jew fi kwalunkwe każ mhix tenuta tħallas il-pretensjoni tal-Kontrollur;

Rat ir-risposta tal-Kontrollur tad-Dwana li skont ir-Regolamenti tad-Dwana (A.L. 486 tal-1957 kif emendat – L.S. 37.05) il-ħlas hu dovut kemm jekk ġiet mitluba minn San Lucian Oil Company Limited biex ikun jista' jkompli bin-negozju tiegħu, kif ukoll jekk saret fuq ordni tal-Kontrollur biex iħares id-dħul tal-Gvern;

Rat id-digriet tagħha fl-atti tar-rikors numru 207/2009 tal-5 ta' Mejju 2009 li permezz tiegħu ordnat li l-atti ta' dan ir-rikors (208/2009) u dak tar-rikors numru 209/2009 jinġieb quddiemha biex jinstema' flimkien ma' dik il-kawża (fol 11) u mar-rikors ;

Semgħet ix-xhieda u rat id-dokumenti esibiti;

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

FATTI:

Illi l-kumpannija rikorrenti, hija waħda mill-grupp ta' kumpanniji magħrufa bħala Fazon Group, involut fix-xiri, ħażna, u bejgħ ta' prodotti petroliferi, flimkien maż-żewġ kumpanniji l-oħra fuq imsemmija li ppreżentaw il-kawżi l-oħrajn li qegħdin jimxi kontestwalment ma' din il-kawża;

Illi normalment il-prodotti jaslu f'Malta permezz ta' tanker ta' terzi, jinħattu fit-terminals tal-Grupp f'Birżebbugia jew fil-Marsa. Il-Grupp jixtri wkoll prodotti mingħand terzi li jkunu diġa` jistabu f'Malta u f'dan il-każ il-prodotti jitgħabbew fuq barges tal-Grupp u jinħattu fit-terminals tal-Grupp jew jinbiegħu lil terzi bħala bunkers. Ġeneralment, il-prodotti impurtati jerġghu jiġu esportati u jkunu fi stat ta' sospensjoni ta' dazju (*in bond*). Il-movimenti kollha ta' dawn il-prodotti huma suġġetti għall-kontroll tad-Dwana ta' Malta. Is-soċjeta` rikorrenti għandha l-obbligu impost fuqha bl-Att dwar id-Dazju u s-Sisa kif ukoll bit-termini u kundizzjonijiet imposti fuqha bħala *authorized tax warehouse keeper* li tinforma lid-Dwana b'kull movement filwaqt li dawn tal-aħħar jistgħu fid-diskrezzjoni tagħhom jibgħatu uffiċjali biex jagħmlu s-sorveljanza meħtieġa;

Illi permezz ta' din il-proċedura, ir-rikorrenti qiegħdha ssostni li mhix obbligata tagħmel tali ħlas skont il-liġi komunitarja u/jew Maltija u li ma ngħatat u ma talbet l-ebda servizz mingħand l-intimat;

LIĠI KOMUNITARJA

Illi fin-nota ta' sottomissjonijiet tagħha, is-soċjeta` rikorrenti tgħid li t-talba tal-intimat mhix sostnuta mil-liġi Maltija kif ukoll li l-liġi Maltija tmur kontra d-Dritt Komunitarju u allura ma tiswiex. Dan għax skontha tikser l-Art. 30 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropeja (TFEU) li jistipula li "Id-dazji tad-dwana fuq importazzjoni u esportazzjoni u piżijiet li jkollhom effett ekwivalenti għandhom

ikunu pprojbiti bejn l-Istati Membri. Din il-projbizzjoni għandha tapplika wkoll għal dazji doganali ta' natura fiskali". Dan l-artiklu iżda jirreferi għal dazji jew piżijiet bejn pajjiż membru u ieħor u mhux imposti doganali jew tariffi esterni mposti fuq prodotti importati minn pajjiżi barra mill-Unjoni Ewropeja. Tariffi li l-parti l-kbira tagħhom ma jeħodhomx il-pajjiż imnejn jiġu mpurtati fl-Unjoni Ewropeja imma jmorru għand il-Komunita li permezz tagħhom għandha introjtu sostanzjali. Billi din m'għandhiex servizz doganali tagħha din tinqeda bis-servizzi doganali tal-istati membri;

Illi għalhekk il-ġurisprudenza tal-Qorti Ewropeja ċċitata mill-attriċi u li tinterpreta u tapplika l-Artiklu 30 mhix applikabbli għall-każ preżenti, għax titratta każijiet ta' impost bejn Stat Membru u ieħor. Ġurisprudenza li tinstab irraportata fl-istess ordni li ċċitathom l-attriċi fil-ktieb E.U. Text, Cases, and Materials (3rd ed) ta' Paul Craig u Grainne de Burca (2003) (paġna 584 et seq), għalkemm ma tagħmel l-ebda riferenza għal dan is-sors.   Skop ewlieni tal-Art. 30 – u tal-Unjoni Ewropeja nnifisha - hu li ma jkun hemm l-ebda xkiel għall-moviment ta' oġġetti bejn Stat Membru u ieħor u għalhekk il-Qorti Ewropeja tal-Ġustizzja kellha twitti kull forma ta' piż li seta' jiġi impost taħt forma jew oħra biex tissostitwixxi d-dwana bejn Stat Membru u ieħor li tneħħiet, inkella li jgħabbi oġġett b'piżijiet itqal minn dak li jkollu fi Stat Membru ieħor. Dan biex jassigura spazju wieħed u uniformi għas-suq Ewropew. It-tariffi esterni imposti bejn l-Unjoni Ewropeja u pajjiżi terzi huma l-faċċata l-oħra tal-munita fejn l-Unjoni toqgħod attentat li dawn jitħarsu sabiex ma jiġix imminat minn taħt l-ispazju komuni intern tas-suq ħieles. Għalhekk is-servizzi tal-uffiċjali tad-Dwana Maltija mhux talli m'humiex ta' xkiel għas-suq ħieles imma huma ta' għajnuna. M'hemmx dubbju għalhekk li l-liġi li timponi l-ħlas tagħhom mhux bi ksur tal-Art. 30 preċitat;

LIĠI MALTIJA

Illi kif diga` aċċennat iktar 'il fuq, l-attriċi tissottometti wkoll li l-liġi Maltija lanqas ma tippermetti lid-Dwana titlobha l-ħlas tal-attendenza. Is-sustanza tal-kweżit imressaq mis-soċjeta` rikorrenti relatat mal-liġi Maltija hija din: Id-Direttur Ġenerali tad-Dwana ma jistax jitlob ħlas kull meta jagħmel spezzjoni tal-oġġett impurtat għajr meta l-liġi tawtorizzah jagħmel dan. Il-liġi telenka b'mod ċar dawn l-istanzi. In partikolari, Regolament 43 tal-L.S. 37.05 jawtorizza dan il-ħlas meta persuna titlob li tingħata servizz minn uffiċjal tad-Dwana barra mill-post tad-Dipartiment tad-Dwana inkella barra mill-ħinijiet tax-xogħol normali ta' dan id-Dipartiment. Ir-rikorrenti qatt ma talbet li tingħata servizz. Hija sempliċiment għarrfet lill-intimat kull meta impurtat jew għamlet xi trasferiment jew operazzjoni li jaqgħu taħt il-liġi doganali. Hija ġiet imġiegħla timla kull darba l-Form 12 li permezz tagħha titlob permess għall-attendenza tal-uffiċċjali tad-Dwana u tintrabat li tħallas l-ispejjeż involuti anke jekk ma kinitx obbligata tagħmel dan, u fil-fatt kienet tibgħathom bla preġudizzju. L-uffiċjali tal-intimat, meta jmorru wara tagħrif bħal dan, ikunu qed jagħmlu servizz lill-Istat u mhux lir-rikorrenti;

Illi biex wieħed jasal għal soluzzjoni ta' dan il-kweżit, wieħed irid iħares lejn l-iskop wara l-liġi u r-Regolamenti in kwistjoni. Meta oġġett jgħaddi minn post fejn ikun hemm alloġjat id-Dipartiment tad-Dwana, waqt il-ħinijiet tax-xogħol normali ta' dan id-Dipartiment, ma jkun hemm l-ebda ħlas għall-ispejjeż amministrattivi biex dan id-Dipartiment jagħmel xogħlu. Dan iżda mhux il-każ jekk oġġett jiġi mpurtat wara l-ħinijiet normali tax-xogħol, inkella f'post ieħor barra l-*premises* tad-Dipartiment tad-Dwana. Huwa minnu li biex jiskatta l-obbligu tal-ħlas ta' spejjeż amministrattivi, il-liġi titkellem fuq "servizz" li jiġi "mitlub" minn persuna. Fl-ewwel lok huwa minn lewn id-dinja li persuna li timporta xi oġġett u ma tgħaddihx

minn xi uffiċċju doganali hija obbligata li tinforma lill-uffiċċjali tad-Dwana, għaliex dawn ma jistgħux ikunu preżenti kullimkien u l-ħin kollu. Fit-tieni lok is-"servizz" li jintalab ma jistax ikun ieħor għajr dak li l-uffiċjali tad-Dwana huma awtorizzati – anzi obbligati – mil-liġi li jagħmlu u ċjoe` li ma jkun hemm l-ebda evażjoni tad-dazju b'dannu għall-Unjoni Ewropeja u għall-kummerċjanti onesti li jħallsu d-dazju dovut minnhom. Fi kliem ieħor, is-servizz li għandu f'moħħu l-leġislatur hu dak li jagħmel is-sorveljanza meħtieġa, jaċċerta t-tip u l-kwantita` ta' prodott li jkun qiegħed jiġi mpurat jew xort'oħra milqut mil-liġi u jipproċessa l-karti doganali. Mhux konċepibbli, għax żgur li jmur lil hinn mill-iskop tal-liġijiet doganali, li l-leġislatur qiegħed jikkontempla xi tip ta' "servizz" ieħor, bħal per eżempju s-servizz ta' gwardjan. L-iskop tal-leġislatur jidher ukoll mill-kliem tal-Artiklu 8(1) tal-Kap 381 li jistupula li "Ir-rilaxx ta' żejt għall-*bunkering* għandu jingħata taħt is-superviżjoni tad-Dwana. L-Awtorità jkollha jedd tissorvelja kull operazzjoni ta' *bunkering* **u tista' titlob ħlasijiet <u>għal kull superviżjoni bħal dik</u> hekk kif jista' jiġi preskritt b'regolamenti".** Għalhekk f'dan is-sens kull meta s-soċjeta` rikorrenti avżat lill-intimat bl-importazzjoni ta' fuel jew movimenti oħra milqutin mil-liġi doganali, hija kienet effettivament tkun qiegħdha titolbu jibgħat l-uffiċjali tiegħu biex jirrendulha "servizz". Għall-istess raġuni, mhux il-każ, kif issostni s-soċjeta` rikorrenti, li ġiet imġiegħla kontra l-liġi li tiffirma l-imsemmija Form 12. Illi għalhekk il-ħlas li jsir għall-addetti tad-dipartiment doganali huwa skont il-liġi;

KONTIJIET TA' XOGĦOL LI MA SARX

Illi l-attriċi kkontestat il-kontijiet tal-intimat billi b'mod assidwu, ordnat u ddettaljat ippreżentat mijiet ta' dokumenti mir-records tagħha li juru d-dati u l-ħinijiet meta għamlet l-operazzjonijiet kummerċjali tagħha, konsistenti prinċipalment

f'operazzjonijiet ta' *bunkering* u kkomparathom mad-dati u l-ħinijiet mogħtija fil-kontijiet tal-intimat. *Records* li bl-ebda mod ma ġew infiċjati mill-intimat. Minn dawn jirriżulta li mhux l-attendenzi kollha li l-intimat jallega li għamlu l-uffiċjali tiegħu fil-fatt saru.

Illi minn dawn ir-*records* (Dok YV 09 a fol 3500, spjegati mill-avukat tar-rikorrrenti Dr. Yvanka Vella a fol 345 et seq fl-atti tar-rikors numru 207/2009), jirriżulta li:

(i) għas-sena 2006: 6% mill-operazzjonijiet saru; 17% oħra saru wkoll għalkemm mhux b'mod preċiż; 68% minnhom ma nstabux ir-records relattivi mill-kumpannija, filwaqt li 8% ma jirriżultax li saru.

(ii) għas-sena 2007: 8% mill-operazzjonijiet saru; 15% oħra saru wkoll għalkemm mhux b'mod preċiż; 72% minnhom ma nstabux ir-records relattivi mill-kumpannija, filwaqt li 5% ma jirriżultax li saru.

(iii) għas-sena 2008: 9% mill-operazzjonijiet saru; 15% oħra saru wkoll għalkemm mhux b'mod preċiż; 71% minnhom ma nstabux ir-records relattivi mill-kumpannija, filwaqt li 5% ma jirriżultax li saru.

Illi biex taqta' linja, din il-Qorti sejra tqis li tul il-perjodu in kwistjoni, ir-rikorrenti ppruvat definittivament li ma sarux medja ta' 6.5% tal-attendenzi. Konsegwentement tqis li huwa dovut 93.5% tal-ammont pretiż mill-intimat u ċjoe` €101,498.64;

RIKAPITULAZZJONI

Illi għalhekk filwaqt li ma jirriżultax li l-kontijiet maħruġin mill-intimat jiksru jew mhumiex awtorizzati li jsiru taħt il-liġi komunitarja jew il-liġi Maltija, l-attriċi ppruvat li parti minn dawn il-kontijiet ma kinitx dovuta billi ma jirriżultax li fil-fatt saret l-attendenza tal-uffiċjali doganali;

DECIDE

Għal dawn il-motivi:

(1) tiċħad il-pretensjoni li t-talba għall-ħlas mill-intimat mhix permessa jew li saret bil-ksur ta' xi liġi, kemm komunitarja kif ukoll Maltija;

(2) tilqa' l-pretensjoni li parti mill-ammont mitlub ma kienx dovut minħabba li ma sarux l-attendenzi relattivi mill-uffiċjali doganali;

(3) konsegwentement tiddikjara li l-istess ittra uffiċjali tal-5 ta' Frar 2009 fuq riferita ghandha tibqa` effettiva biss kontra l-kumpannija Waste Oils Company Limited a favur tad-Direttur Generali (Dwana) għall-ammont ta` €101,498.64.

Fiċ-ċirkostanzi, tordna li l-ispejjeż ta` din il-proċedura jkunu a kariku 90% għar-rikorrenti u 10% għall-intimat.

ONOR. IMĦALLEF
GRAZIO MERCIECA